

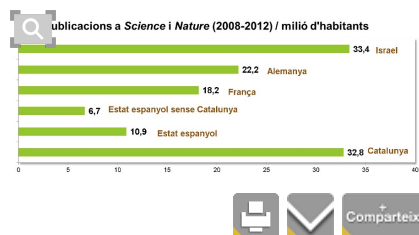

90

setembre de 2013

Tots els números
Consell de RedaccióDipòsit legal: B-31713-2011
ISSN: 1886-676X
[Sumari](#) | [Catalunya](#) | [Món](#) | [Ciència](#) | [Innovació](#) | [Universitats i centres](#) | [Recursos educatius](#) | [Recomanacions](#) |

Web

Bona puntuació de les institucions de recerca de Catalunya a diversos rànquings publicats aquest estiu

Darrerament s'han fet públics diferents rànquings en els quals la recerca que es fa als centres de recerca, les universitats i altres institucions de Catalunya ha obtingut molt bons resultats, tant en l'àmbit mundial i europeu com de l'Estat espanyol. A més dels centres CERCA, cal destacar els resultats obtinguts per les universitats catalanes i els centres del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) situats a Catalunya.

Els sistemes emprats per fer rànquings d'institucions de recerca utilitzen diferents criteris que poden tenir avantatges i desavantatges, i no tots tenen en compte els mateixos indicadors a l'hora de qualificar les institucions. També cal esmentar que els centres dedicats a una temàtica concreta se situen en millors posicions que les universitats quan es consideren indicadors específics, com ara els indicadors bibliomètrics -impacte normalitzat, grau de col·laboració internacional o nombre de cites dels articles-, atès que resulta més fàcil assolir valors més elevats en aquests indicadors quan es valoren pocs centenars de publicacions que quan en són milers, com en el cas de les universitats. De totes maneres, és important remarcar que en rànquings diversos i que utilitzen indicadors diferents, els resultats obtinguts per les institucions de Catalunya són destacables.

SIR Global 2013

Cada any, el SCImago Research Group publica durant el mes de juliol un informe, el SIR Global 2013 (SCImago Institutions Ranking, SIR), que avalua mitjançant diferents indicadors bibliomètrics el rendiment de les principals institucions de recerca a escala mundial, el seu impacte científic i el seu nivell d'excel·lència, entre altres factors. Els informes SIR són la classificació d'institucions més completa del món dedicada a l'anàlisi bibliomètrica dels resultats de recerca de les organitzacions.

El SIR Global 2013 se centra en les publicacions dels cinc anys anteriors i només té en compte les institucions (universitats o centres de recerca) que hagin produït, durant l'últim any, almenys un centenar de recerques recollides a la base de dades Scopus, la més gran del món. Segons els resultats obtinguts pels diferents indicadors considerats, s'obtenen unes llistes que es poden ordenar per nombre de publicacions, nivell de citacions respecte a la mitjana mundial, nombre de col·laboracions internacionals, percentatge d'articles publicats en revistes amb factor d'impacte més elevat (Q1), lideratge científic o excel·lència, entre d'altres. Tenint en compte que en les posicions concretes que ocupa una institució poden haver-hi permutes entre un any i els anteriors,

els resultats més destacats per als centres de recerca i les universitats catalanes en el rànquing d'aquest any són els següents:

- **Nombre de publicacions.** Líder mundial: CNRS (Centre national de la recherche scientifique, França). Primera institució catalana: UB (Universitat de Barcelona, al lloc 163 del món i 47 de l'Europa occidental).
- **Impacte normalitzat de les publicacions.** Líder mundial: American Cancer Society (EUA). Primera institució catalana: ICE (Institut de Ciències de l'Espai, al lloc 21 del món).
- **Percentatge de col·laboracions internacionals en els articles.** Líder mundial: Institut per a la Salut i la Protecció del Consumidor (Itàlia). Primera institució catalana: Fusion for Energy (5è del món).
- **Percentatge d'articles publicats en revistes amb factor d'impacte més elevat (Q1).** Líder mundial: Whitehead Institute for Biomedical Research (EUA). Primer català: CRG (Centre de Regulació Genòmica, al lloc 14 del món).
- **Rànquing d'excel·lència científica.** L'Institut Català d'Investigació Química (ICIQ) lidera el rànquing d'excel·lència científica a l'Estat espanyol. A més de l'ICIQ, sis centres CERCA (CREAL, Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental; ICN, Institut Català de Nanotecnologia; IFAE, Institut de Física d'Altes Energies; ICFO, Institut de Ciències Fotòniques; CRG, Centre de Regulació Genòmica; i IMIM, Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques) apareixen entre les 15 institucions de més excel·lència de l'Estat, de les quals 11 són centres de recerca catalans.

Rànquings universitaris

Pel que fa a les universitats, a l'Academic Ranking of World Universities 2013 (ARWU), publicat anualment pel Center for World-Class Universities de la Universitat Jiao Tong de Xangai (Xina), i que es va publicar el passat mes d'agost, la UAB i la UB són en el grup d'universitats situades entre les posicions 201 i 300 del món, i formen part també del grup integrat per les quatre primeres universitats de l'Estat.

Un altre rànquing universitari que es va publicar recentment, el 10 de setembre, és l'edició 2013 del QS World University Ranking. L'elabora anualment la consultora Quacquarelli Symonds i es basa en quatre pilars (la recerca, la docència, l'ocupabilitat i la internacionalització), que són avaluats per sis indicadors diferents. S'han analitzat 3.000 universitats de tot el món i s'han avaluat les 800 millors. El QS World University Ranking 2013-2014 està liderat per l'Institut Tecnològic de Massachusetts (MIT). La UAB lidera les universitats de l'Estat espanyol en la posició global 177. La segueix la UB, en la posició 178. Altres universitats catalanes, com la Universitat Politècnica de Catalunya-Barcelona Tech (UPC) (lloc 345), han millorat les seves posicions respecte a altres edicions.

Altres rànquings

D'altra banda, també recentment s'ha publicat el rànquing internacional del grup editorial *Nature*, que avalua l'impacte de la producció científica primària en divuit revistes del grup durant l'any 2012, en els àmbits de la química, les ciències de la vida, les ciències de la Terra i mediambientals i la física. El primer lloc mundial l'ocupa la Universitat de Harvard (EUA). La UB ocupa el lloc 148 en el Global Top 200 d'aquest rànquing. L'Institut de Ciències Fotòniques també hi apareix, en la posició 167. El Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) ocupa el lloc 60 en la llista. Hi consta com un sol organisme, amb 15.000 investigadors i 138 centres distribuïts per tot l'Estat. Del total de 138 centres del CSIC, 21 són a Catalunya. Si s'analitzen amb detall els resultats del CSIC, més del 50 % dels instituts del CSIC que consten en aquesta llista amb publicacions punteres estan situats a Catalunya, que només allotja un 15 % dels centres de tot el territori estatal. Aquest fet demostra que els centres del CSIC a Catalunya, malgrat la greu crisi financera que està patint el CSIC a tot Espanya, es beneficien també de l'entorn obert que s'ha aconseguit crear en la recerca a casa nostra.

Finalment, la Max Planck Society ha llançat una eina en línia, anomenada *Mapping Scientific Excellence*, de la qual resulta un altre rànquing que ha tingut força ressò aquest estiu i que mesura l'excel·lència de les institucions científiques. Aquesta eina assumeix que un bon indicador del valor d'una institució és el percentatge de publicacions científiques d'alta qualitat, és a dir, publicacions que són altament citades. Compta el nombre de publicacions produïdes per una institució en un determinat camp i després calcula quantes d'aquestes es troben en el 10 % de publicacions més citades. Si més d'un 10 % de les publicacions de la institució cauen en aquesta categoria, la taxa és positiva; si no, és negativa. Aquesta eina ordena les institucions científiques per disciplina, mostra la seva localització al mapa i permet a les diferents regions comparar-se entre elles. L'eina també permet llistar els llocs i les institucions en ordre invers per conèixer les pitjors institucions científiques mundials per disciplina. És destacable que, en física i astronomia, la institució que lidera el rànquing mundial és catalana, l'Institut de Ciències Fotòniques (ICFO), seguida, en tercera posició mundial, per ICREA (Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats), que hi figura com a institució.

[SCImago Institutions Ranking](#)

[Academic Ranking of World Universities 2013 \(ARWU\)](#)

[QS World University Rankings 2013](#)

[Nature Publishing Index](#)

[Nature Global Top 200](#)

[Mapping Scientific Excellence](#)

D'acord amb l'article 5 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, us informem que les vostres dades personals han estat recollides, incorporades i tractades en un fitxer automatitzat, la finalitat del qual és trametre la publicació que el/la ciutadà/ana ha requerit. L'òrgan responsable del fitxer és la Direcció General d'Atenció Ciutadana i Difusió i l'adreça on la persona interessada pot exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició és Via Laietana, 14, 3r, 08003 Barcelona. © Copyright 2011. Departament d'Economia i Coneixement, Generalitat de Catalunya. RECERCAT

Els continguts d'aquest butlletí estan subjectes a una llicència de [Reconeixement 3.0 de Creative Commons](#), si no s'hi indica el contrari. Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar una obra derivada, sense cap restricció, sempre que se'n citi el titular dels drets (autor/a, butlletí Recercat, Generalitat de Catalunya). La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/es/legalcode.ca>

Alta | Baixa o modificació |